

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI, CHORVACHILIK
VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI**

**BANK ISHI
FANINIG O'QUV DASTURI**
(masofaviy ta'lim shakli)

Bilim sohasi:	400000	—	Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi:	410000	—	Biznes va boshqaruv
Ta'lim yo'nalishi:	60410800	—	Menejment

Mazkur o'quv dasturi Iqtisodiyot fakulteti Kengashining 2026-yil 11.06
11-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

Mazkur o'quv dasturi Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universitetining "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrasidan tomonidan taqdim etilgan (kafedraning 2026-yil 17.06 11-sonli yig'ilish bayoni).

Tuzuvchilar:

Alikulov A.- i.f.d. professor, Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universitetining "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrasidan mudiri

Raximova U.- Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universitetining "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrasidan assistenti

Taqrizchilar:

Mardonov M. – i.f.b.f.d. (PhD), dotsent Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti Samarqand filiali "Buxgalteriya hisobi va statistika" kafedrasidan mudiri.

Muxammadiyev Z.- i.f.d. (DSc), "Saturn Metal Qayta Ishlash" MChJ direktori.

1. Fan ma'lumotlari					
Fan/modul kodi	O'quv yili	Semestr			ECTS – Kreditlar
BI2405	2026-2027	4			5
Fan/modul turi	Ta'lim tili	O'quv rejadagi tartib raqami			Haftadagi dars soatlari
Tanlov	O'zbek	60410200 – 2.02			4
Fanning nomi	Jami yuklama	Auditoriya mashg'ulotlari jami – 60 soat, shundan:			Mustaqil ta'lim
	(soat)	Ma'ruza	Amaliy	Lab-ya	(soat)
Bank ishi	150	30	30	-	90
					-

2. Fanning mazmuni
Fanning maqsadi – talabalarga bankning zarurligi, mohiyati, pul nazariyalari va pul aylanmasi, kredit va kredit munosabatlari, banklar va bank tizimi, valyutalarning xalqaro miqyosdagi harakatini tashkil qilishni o'rgatish.
Fanning vazifalari – bankning kelib chiqishi va zarurligi, pulning mohiyati va pul muomalasi qonunlari, pul aylanmasi va pul tizimi, kreditning mohiyati va prinsiplari, kreditning shakllari va turlari, bank tizimining mohiyati, xalqaro valyuta munosabatlarini tashkil qilish va tartibga solish asoslari bilan tanishish.

3. Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar
1. (IQN1211210) Iqtisodiyot nazariyasi
2. (BXK1305) Buxgalteriya hisobiga kirish
3. (MHA1405) Moliyaviy hisob asoslari
4. (IQN11210) Iqtisodiyot nazariyasi

4.	Ta'lim natijalari (TN)
Kashiy kompetensiyalar:	
TN1	Bank ishini tarixiy va nazariy jihati, bank operatsiyalari, bank risklari va informatsion texnologiya ko'nikmalari, ma'lumotlar bilan ishlash, statistik ma'lumotlardan foydalanish va sharhlash xususidagi nazariy va amaliy bilimlarni o'rgatish haqida bilimga ega bo'lishlari kerak
TN2	Bank, bank tizimi, kredit tizimi va uning jamiyat taraqqiyotidaga o'rni, mamlakat pul muomalasini tashkil qilish, maqsadi va vazifalarini haqida bilishlari lozim;
TN3	Pul kredit sohasi qonuniyatlari, uni ijtimoiy takror ishlab chiqarishdagi tutgan o'rni, nazariy asoslarini, jamiyat hayotidagi ahamiyatini, ularni muomalasini tashkil qilish va muvofiqlashtirishni, pul nazariyalarining mohiyati, asoschilari va namoyondalari, kredit tushunchasi va uning zarurligi, tijorat banklari

	faoliyatining tashkiliy asoslari haqida bilimga ega bo'lishlari kerak;
	Ko'nikmalar jihatidan:
TN4	Qisqa va uzoq muddatli kreditlar hamda ularning o'ziga xos xususiyatlarini, pul nazariyalarining o'ziga xos xususiyatlarini, kreditning turlari, shakllari va funksiyalarini, banklarning turlari va bank tizimining elementlarini biladi va ulardan foydalana oladi.
TN5	Banklarning funksiyalari va ularning o'zaro aloqadorligiga baho berish, valyuta munosabatlarini barqarorlashtirish ko'nikmalariga ega bo'ladi.;
TN6	Investitsiya operatsiyalarini, lizing operatsiyalarini, pul muomalasini barqarorlashtirish va inflyatsiyani bartaraf qilishga ta'sir ko'rsatuvchi omillarni Monetar siyosatning mohiyati va yo'nalishlarini baho bera oladi;

5.	Fan mazmuni va mashg'ulotlar shakli:	Soat
	Ma'ruza (M)	30
M1	"Bank ishi" fanining predmeti va vazifalari. "Bank ishi" fanining predmeti va metodi. Fanning boshqa fanlar bilan uzviy bog'liqligi. Iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida fanning maqsadi va vazifalari. Fanning tarkibiy tuzilishi. [1,2]	2
M2	O'zbekiston respublikasi bank tizimi va boshqa kredit muassasalari. Banklar, bank tizimi va uning rivojlanish bosqichlari. O'zbekiston Respublikasi Markaziy bankining vazifalari va funksiyalari. Tijorat banklarining funksiyalari va operatsiyalari. AQSH bank tizimi, FZT uning maqsadi, vazifalari. [1,2]	2
M3	Tijorat banklarini tashkil etishning huquqiy va iqtisodiy asoslari. Tijorat banklarifaoliyatini tashkil etishning huquqiy asoslari. Banklarni davlat ro'yxatidan o'tkazish va litsenziyalash tartibi. Tijorat banklarini ochish uchun ustav fondining minimal miqdori va uning ahamiyati. Ustav fondini shakllantirish manbalari. [1,2]	2
M4	Tijorat banklari passivlari tarkibi va ularni joylashishi. Tijorat banklarining resurslari, ularning tarkibi va tavsifi. Banklarning passiv operatsiyalari, ularning turlari. Tijorat banklari passiv operatsiyalarining balansda joylashishi. [1,3]	2
M5	Tijorat banklarining aktivlari tarkibi va ularni joylashishi. Bank aktivlari, ularning mohiyatiga mazmuni. Bank aktivlari tarkibi va ularni balansda joylashishi. Bank aktivlarining sifat darajasi va ularning diversifikatsiyasi. [2,3]	2
M6	Tijorat banklarining valyuta operatsiyalari. Valyuta va valyuta kursi tushunchasi. Valyuta operatsiyalarini tashkil etishning huquqiy asoslari. Valyuta pozitsiyasi va nazorati. Joriy va muddatli valyuta operatsiyalar. Xedjerlash va uning valyuta munosabatlarini tashkil qilishdagi roli. [1,3]	2
M7	Tijorat banklarining qimmatli qog'ozlar bilan operatsiyalari. Qimmatli qog'ozlar tushunchasi va uning turlari. REPO. va Anderrayting	2

- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

e) quyidagi hollarda talabning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajarmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

1. Foydalanilgan adabiyotlar	
Asosiy adabiyotlar	
1.	Abdullaeva Sh.Z. Bank ishi. T.: «Iqtisod-Moliya» nashriyoti, 2017. –768 b.
2.	Azizov U.O' va boshqalar. Bank ishi. T.: «Fan va texnologiya» nashriyoti, 2016. – 640 b.
3.	Z.Mamadiyarov. Bank ishi. T.: « Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi» nashriyoti, 2021. –234 bet.
Qo'shimcha adabiyotlar	
4.	Omonov A.A., Qoraliyev T.M. Pul va banklar.2019
5.	Xavier F. «Microeconomics of Banking». The MIT Press Cambridge, Massachusetts London, England 2021. 349 p
6.	Mardonova A.T.Pul va banklar.Mardonova A.T.2021
7.	Z.Mamadiyarov, A.Norov, O'.Haydarov.Bank ishi va moliya aoslari. Darslik –T.: «Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi», 2021 – 240 b.
Axborot manbaalari	
8.	https://michaelmarsiglio.wordpress.com/wp-content/uploads/2011/08/notes_microeconomics_of_banking1.pdf
9.	https://www.zambiancu.org/1zRead/GruberJ-2008-public-finance-and-public-policy.pdf
10.	https://cdn.oujdaLibrary.com/books/637/637-economic-analysis-of-law-(www.tawcer.com).pdf
11.	https://mitp-content-server.mit.edu/books/content/sectbyfn?collid=books_pres_0&id=7665&fn=9780262062701_pre_0001.pdf

	operatsiyalari. Trast va boshqa operatsiyalar. Qimmatli qog'ozlar bilan balans va nobalans operatsiyalari. [1,4]	
M8	Kreditlashni tashkil etish asoslari. Tijorat banklarida kreditlashni tashkil etish asoslari. Kredit mexanizmi va uning elementlari. Tijorat banklarida kredit operatsiyalarini tashkil etishning huquqiy asoslari. [3,4]	2
M9	Aylanma mablag'lar va mijozlarning kreditga layoqatliligini baholash usullari.Aylanma mablag'lar tushunchasi va uning tarkibi. Aylanma mablag'larni tashkil etish manbalari va kreditning roli. Kreditga layoqatlilik tushunchasi. Mijozning kreditga layoqatliligining asosiy va qo'shimcha ko'rsatkichlari. Biznes reja va uni kreditlash jarayonidagi o'rni. [1,2]	2
M10	Kreditning ta'minoti va uning shakllari.Kreditning ta'minoti tushunchasi va uning ahamiyati. Kreditning qaytarilishida garov va boshqa ta'minot shakllarining tutgan o'rni. Garov reestri va uning kredit ta'minotidagi ahamiyati. Iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida kredit ta'minoti bilan bog'liq muammolar. Kredit munosabatlari iqtisodiyotda mavjud aniq uslubiy asoslarga tayanadi. [1,4]	2
M11	Kreditlash jarayonlari va ularning bosqichlari. Tijorat banklari kredit siyosati va uning zarurligi. Kredit hujjatlari yig'majildini tashkil qilish. Kredit shartnomasi, uning mazmuni va ahamiyati. Kreditlarni tasniflanishi va ular bo'yicha xaxira tashkil qilish. [1,3]	2
M12	Tijorat banklarining foiz siyosati. Tijorat banklari foiz siyosati haqida umumiy tushuncha. Foiz stavkalarining turlari. Kredit bahosini o'rnatish tartibi. Kredit bahosi va unga ta'sir etuvchi omillar. Marja va uning hisoblanishi. [2,3]	2
M13	Tijorat banklarining lizing operatsiyalari. Lizing operatsiyalarining turlari. Lizing operatsiyalarini o'tkazish tartibi va lizingning avzalligi. Lizing operatsiyalari bilan bog'liq risklar. Tijorat banklarida lizing operatsiyalarini rivojlantirish masalalari. [1,3]	2
M14	Tijorat banklarining faktoring operatsiyalari. Faktoring operatsiyalarining mohiyati, maqsadi va belgilari. Faktoring xizmati bo'yicha shartnoma va uning tarkibi. Faktoring operatsiyalarining mohiyati, maqsadi va belgilari. [2,4]	2
M15	Tijorat banklari tomonidan qishloq xo'jalik sub'ektlarini kreditlash. Respublikamiz iqtisodiyotida qishloq xo'jaligini tutgan o'rni. Tijorat banklari tomonidan qishloq xo'jaligini kreditlash tartibi. Davlat ehtiyojlari uchun paxta va g'allani etishtirishni imtiyozli kreditlash. Yerga egalik qilish huquqini garovga olgan holda kreditlash tartibi. [1,4]	2
	Amaliy mashg'ulot (A)	30
A1	“Bank ishi” fanining predmeti va vazifalari	2
A2	O'zbekiston respublikasi bank tizimi va boshqa kredit muassasalari	2
A3	Tijorat banklarini tashkil etishning huquqiy va iqtisodiy asoslari	2
A4	Tijorat banklari passivlari tarkibi va ularni joylashishi.	2

A5	Tijorat banklarining aktivlari tarkibi va ularni joylashishi	2
A6	Tijorat banklarining valyuta operatsiyalari	2
A7	Tijorat banklarining qimmatli qog'ozlar bilan operatsiyalari	2
A8	Kreditlashni tashkil etish asoslari	2
A9	Aylanma mablag'lar va mijozlarning kreditga layoqatlilikini baholash usullari	2
A10	Kreditning ta'minoti va uning shakllari	2
A11	Kreditlash jarayonlari va ularning bosqichlari	2
A12	Tijorat banklarining foiz siyosati	2
A13	Tijorat banklarining lizing operatsiyalari	2
A14	Tijorat banklarining faktoring operatsiyalari	2
A15	Kredit turlari va shakllari	2

6.	Mustaqil ta'lim topshiriqlari*	90
MT1	Banklar, bank tizimi va uning rivojlanish bosqichlari.	6
MT2	Tijorat banklari faoliyatini tashkil etishning iqtisodiy asoslari.	6
MT3	Tijorat banklari faoliyatini qayta tashkil etish shakllari.	6
MT4	Tijorat banklarini tugatish tartibi.	6
MT5	Tijorat banklarining resurslari, ularning tarkibi va tavsifi.	6
MT6	Tijorat bankining kapitali uning tarkibi va yetarliligiga qo'yilgan talablar.	6
MT7	Tijorat banklarining depozit va nodepozit operatsiyalarining tavsifi.	6
MT8	Bank aktivlari tarkibi va ularni balansda joylashishi.	6
MT9	Valyuta va valyuta kursi tushunchasi.	6
MT10	O'zbekiston Respublikasi valyuta bozorining shakllanishi.	6
MT11	Qimmatli qog'ozlar tushunchasi va uning turlari.	6
MT12	O'zbekiston Respublikasi Markaziy bankning va tijorat banklarining qimmatli qog'ozlar bilan operatsiyalari.	6
MT13	Tijorat banklari regulativ kapitalining yetarliligini ta'minlash yo'llari	6
MT14	Tijorat banklari resurs bazasi, ularning manbalari va mustahkamlash yo'llari	6
MT15	Milliy iqtisodiyotni liberallashtirishda banklararo raqobatning tutgan o'rni	6

**Izoh: Fan (modul) yuzasidan talabalar bajaradigan mustaqil ish topshiriqlari variativ tavsifga ega bo'lishi lozim. Mustaqil ish topshiriqlarining 1/3 qismi kichik guruhlarda hamkorlikda ishlash (kooperativlik)ga mo'ljallangan.*

7.	Ta'lim texnologiyalar va metodlari
	➤ ma'ruzalar;
	➤ amaliy ishlarni bajarish va xulosalash;

- interfaol keys-stadilar;
- blits-so'rov;
- guruhlarda ishlash;
- taqdimotlarni qilish;
- jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.

8. Talabalar tomonidan kreditlarni olish uchun talablar

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va nazorat uchun berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.

9. Talabalar bilimni baholash mezonlari

a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi

lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritish o'sa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta o'sa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera o'sa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- barcha amaliy ko'nikma va malakalarni o'zlashtirgan bo'lsa;
- nazariy bilimlarni turli vaziyatda qo'llay olish;
- tizimli yondashish, uzviylikka amal qilish.

b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi

lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushingan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera o'sa;
- fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- barcha amaliy ko'nikma va malakalarni o'zlashtirishga harakat qilgan bo'lsa.

d) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi

lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;